نقل ابن حجر از قرائت امام صادق ع در آیه « و اجعلنا للمتقین اماما»

> و أمّا ما وقع فی المقام الثانی فالظاهر من کلام أکثر علمائنا و إجماعاتهم أنّها متواترة إلیه صلی الله علیه و آله و سلم و نقل الإمام الرازی اتفاق أکثر أصحابه علی ذلک کما یأتی نقل کلامه. و قال الشهید الثانی فی «المقاصد العلیة»: إنّ کلاًّ من القراءات السبع من عند اللّه تعالی نزل به الروح الأمین علی قلب سیّد المرسلین صلی الله علیه و آله و سلم و علّم الطاهرین تخفیفاً علی الامّة و تهویناً علی أهل هذه الملّة[۱]

«...علی قلب سیّد المرسلین صلی الله علیه و آله و سلم و علّم الطاهرین»؛ من نسخه مقاصد العلیه را دیدم، در چاپ آن چیزی نگفته اند که نسخه دیگری هم هست. خود کتاب را نشد ببینم. اما طبق کتابی که در نرم‌افزار بود در پاورقی کتاب چیزی در این مورد نبود که نسخه دو تا باشد. لذا اینکه از کجا آمده هنوز معلوم نیست. «تخفیفاً علی الامّة و تهویناً علی أهل هذه الملّة».

ابتدا تذکراتی که برای جلس قبل است را عرض میکنم. پی جویی مطلبی که عرض میکنم خیلی خوب است، برای من که باعث خوشبختی است. در دو جلسه قبل مطلبی را به فتح الباری ابن حجر نسبت دادم، آقا گفته بودند که من کامل گشتم اما چیزی در فتح الباری پیدا نکردم. در مورد آیه «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ[۲]» بود. من مطمئن بودم که در فتح الباری به نقل از آن کتاب مفصل در قرائات دیده‌ام. خواستم چیزی که در حافظه من جاگذاری شده بود و فحصی که ایشان کرده بودند را عرض کنم. من یادم بود که روایاتی هست که تاویل و تنزیل آنها مربوط به ائمه علیهم‌السلام میشود. «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ» و «کنتم خیر ائمة». مرحوم شیخ مفید در المسائل السرویه[۳] میفرمایند احتمال دارد که این دوبار نازل شده باشد. از باب تعدد قرائات میگویند. همانطور که خود عامه هم میگویند. شیخ مفید میفرماید «کنتم خیر ائمة» روایت است، نمیتوانیم بگوییم قرآن است. یک خبر ظنی است که لایفید علما. روی فرض هم خود اهلسنت میگویند تعدد قرائات را قبول دارند، لذا میگوییم این هم تعدد نزول دارد. یعنی دوبار نازل شده. جبرئیل اقراء کرده، «خیر امة» و بار دیگر در عرضه‌هایی که داشته اقراء کرده «کنتم خیر ائمة». این را مرحوم شیخ مفید فرموده‌اند.

خب محتوای این آیه شریفه امامت بود و در ذهن من بود. در فتح الباری ابن حجر همین سنخ مطلب را دیده بودم. این در ذهن من بود که شیخ مفید آن را آورده‌اند و فتح الباری هم از امام آورده بودند. آن

چ ک درحافظ من جاگذاری شد بود ک آقا م تذکر دادند ار خواستم خدمت شما م بگویم ک معلوم باشد. ببینید د آی است ک ر د م ب معصومین علیهاالسلام مربوط است. یکی «کنتم خیر ائمة/ امة»، آی دیگر این است «و اجعلنا للمتقین اماما»[4]. معروف است ک امام در آن حدیث میفرمایند ما را بارای متقین امام قرار دهد؟! این چجور دعائی است. حضرت فرمودند «و اجعلنا من المتقین اماما». خب این م مربوط ب امامت معصومین علیهاالسلام است. در ذهن من این د آی جاگذاری شد بود. این دومی در فتح الباری هست. یعنی فتح الباری ابن حجر از قرائت امام صادق علیهاالسلام نقل می کند از کتاب البحر الکبیر می آورد.

تگ: احتجاج ب امامت، احتجاج ب قرائات، ابن حجر،

شاگرد: قبلاً م این را بیان کرد بودید.

استاد: بله، ولی چون در مباحث «کنتم خیر ائمة» را خواندم بخاطر مخلوط شدن حافظ من بود. خواستم تذکر بدم آن چ ک در فتح الباری است این است: «و اجعل لنا من المتقین اماما». قرائتی است ک ابن حجر از امام علیهاالسلام از کتاب خودشان نقل میکنند. از کتاب یک عالم سنی متبحر در قرائات نقل کرد است. ابن حجر در فتح الباری کار کرد. یعنی تقریباً خودش یک کتاب است. بیش از یک مقال است. یک نیم کتابی است. در مورد سبعة احرف و قرائات. چون دیدم ابن حجر مطالب خوبی دارد، کل مطالب او را در یک فایل در فدکیه گذاشتم. با رنگی کردم مواضعی از آنکه میتواند بارای شما نافع باشد. لذا اگر نگاه کنید در فدکیه یک صفحه هست ک نوشت ام مطالب ابن حجر راجع ب سبعة احرف. یکی از آن همین است ک از آن کتاب نقل میکنند. پس این یک نکت از مطالبی ک قبلاً اشتباه عرض کرد بودم.

---

[1] مفتاح الکرامة فی شرح قواعد العلامة (ط-جماعة المدرسين) ج۷ ص۲۱۵

[2]آل عمران ۱۱۰

[3]المسائل السروية ص۸۳: عن الأئمة (ع) أنهم قرءوا كنتم خير أئمة أخرجت للناس و كذلك جعلناكم أئمة وسطا و قرءوا يسألونك الأنفال و هذا بخلاف ما في المصحف الذي في أيدي الناس.قيل له قد مضى الجواب عن هذا و هو أن الأخبار التي جاءت بذلك أخبار آحاد لا يقطع على الله تعالى بصحتها فلذلك وقفنا فيها و لم نعدل عما في المصحف الظاهر على ما أمرنا به حسب ما بيناه.مع أنه لا ينكر أن تأتي القراءة على وجهين منزلين أحدهما ما تضمنه المصحف.

[4] فرقان، ۷۴

بازبینی #2
ایجاد شده 7 آوریل 2024 12:32:51 توسط ... .
به روزرسانی شده 18 مه 2024 15:25:46 توسط ... .